

Βρυξέλλες, 21.4.2021
SWD(2021) 151 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
για την τροποποίηση της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, της οδηγίας 2004/109/ΕΚ, της οδηγίας
2006/43/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων
βιωσιμότητας από τις εταιρίες

{COM(2021) 189 final} - {SEC(2021) 164 final} - {SWD(2021) 150 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης
Εκτίμηση επιπτώσεων της πρότασης αναθεώρησης της οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών
A. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα;
Η οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών υποχρεώνει ορισμένες μεγάλες εταιρείες να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με κοινωνικά, εργασιακά και περιβαλλοντικά ζητήματα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δωροδοκία και τη διαφθορά. Επί του παρόντος, οι πληροφορίες που υποβάλλουν οι εταιρείες δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών (επενδυτές, κοινωνία των πολιτών και άλλοι). Ορισμένες εταιρείες από τις οποίες χρειάζονται πληροφορίες οι χρήστες δεν υποβάλλουν εκθέσεις. Ακόμη και όταν οι εταιρείες υποβάλλουν εκθέσεις, οι πληροφορίες συνήθως δεν είναι επαρκώς συναφείς, συγκρίσιμες, αξιόπιστες ή εύκολα προσβάσιμες και εύχρηστες. Η ζήτηση των χρηστών για μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά, επομένως τα προβλήματα αυτά θα ενταθούν. Η έλλειψη επαρκών μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών για τους επενδυτές και την κοινωνία των πολιτών δημιουργεί επενδυτικούς κινδύνους, περιορίζει τις χρηματοοικονομικές ροές προς δραστηριότητες για την αντιμετώπιση της κρίσης βιωσιμότητας και δημιουργεί χάσμα λογοδοσίας μεταξύ εταιρειών και κοινωνίας. Οι συντάκτες (εταιρείες που υποβάλλουν εκθέσεις) επιβαρύνονται με περιττές δαπάνες λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλουν και των αιτημάτων πληροφοριών των ενδιαφερόμενων μερών, πέραν αυτών που υποβάλλουν δημοσίως οι εταιρείες. Μία από τις αιτίες αυτής της κατάστασης είναι η ευελιξία και η έλλειψη ακρίβειας στην οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Επιπλέον, υπάρχουν πολλά αλληλεπικαλυπτόμενα πρότυπα και πλαίσια υποβολής εκθέσεων, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει συναίνεση σχετικά με τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλουν οι εταιρείες.
Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία;
Η παρούσα πρωτοβουλία έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι οι εταιρείες από τις οποίες χρειάζονται μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες οι χρήστες υποβάλλουν τις εν λόγω πληροφορίες και ότι οι πληροφορίες αυτές είναι συναφείς, συγκρίσιμες, αξιόπιστες, εύκολα προσβάσιμες και εύχρηστες. Αποσκοπεί, επίσης, στη μείωση των περιττών δαπανών για τους συντάκτες. Παρέχοντας τη δυνατότητα στους επενδυτές να αξιολογούν καλύτερα τους κινδύνους και τις επιπτώσεις των επενδύσεων στη βιωσιμότητα, θα κινητοποιήσει ιδιωτική χρηματοδότηση για τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Συμβάλλει στην ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών παρέχοντας στους επενδυτές πρόσβαση σε συγκρίσιμες μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες από εταιρείες στις οποίες πραγματοποιούνται επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Θα ενισχύσει επίσης το κοινωνικό συμβόλαιο μεταξύ εταιρειών και κοινωνίας, αυξάνοντας τη λογοδοσία των εταιρειών όσον αφορά τον αντίκτυπό τους στην κοινωνία και το περιβάλλον.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ;
Μόνο με την ενωσιακή δράση μπορεί να διασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των υποβαλλόμενων μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε ολόκληρη την ενιαία αγορά και η συνοχή των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων μεταξύ της οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και άλλων νομοθετικών πράξεων για τα βιώσιμα χρηματοοικονομικά (συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και του κανονισμού για την ταξινόμηση). Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κοινοί κανόνες σε ολόκληρη την ΕΕ για να μειωθούν οι κίνδυνοι ύπαρξης διαφορετικών απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων στα διάφορα κράτη μέλη, γεγονός που θα επιβάρυνε με πρόσθετο κόστος τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο και θα υπονόμει την ενιαία αγορά. Επιπλέον, η παρέμβαση της ΕΕ μπορεί να της δώσει σημαντικότερο ρόλο στις παγκόσμιες εξελίξεις πολιτικής στον τομέα της δημοσιοποίησης μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών.
B. Λύσεις
Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής έχουν εξεταστεί; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί;
Η εκτίμηση επιπτώσεων επικεντρώθηκε στα παρακάτω τρία ζητήματα: 1) τυποποίηση, συγκεκριμένα, εάν πρέπει να αναπτυχθούν πρότυπα της ΕΕ για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και εάν πρέπει να υποχρεωθούν οι εταιρείες να τα χρησιμοποιούν· 2) παροχή διασφάλισης, συγκεκριμένα, εάν θα πρέπει να διασφαλίζεται η ακρίβεια των υποβαλλόμενων μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και, εάν ναι, σε ποιο επίπεδο· και 3) πεδίο εφαρμογής, συγκεκριμένα, ποιες κατηγορίες εταιρειών θα πρέπει να υπόκεινται στις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων. Η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής είναι η εξής: 1) να υποχρεούνται όλες οι

εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών να υποβάλλουν εκθέσεις σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ· 2) να υποχρεούνται όλες οι εν λόγω εταιρείες να ζητούν περιορισμένη διασφάλιση των μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών που υποβάλλουν, με ρήτρα επανεξέτασης προκειμένου να διερευνηθεί η ανάγκη μετάβασης σε εύλογη διασφάλιση (υψηλότερο και πιο απαιτητικό επίπεδο διασφάλισης) μεσοπρόθεσμα· και 3) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών ώστε να καλύπτει όλες τις μεγάλες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και την πλειονότητα των εισηγμένων εταιρειών. Ο βασικός συμβιβασμός που πρέπει να επιτευχθεί είναι μεταξύ αυστηρών απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων και διασφάλισης με ευρύ πεδίο εφαρμογής, οι οποίες είναι πολύ αποτελεσματικές όσον αφορά την κάλυψη των αναγκών των χρηστών, αλλά πιο δαπανηρές για τους συντάκτες· και λιγότερο αυστηρών απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων και διασφάλισης με πιο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, οι οποίες είναι λιγότερο αποτελεσματικές όσον αφορά την κάλυψη των αναγκών των χρηστών, αλλά λιγότερο δαπανηρές για τους συντάκτες βραχυπρόθεσμα. Η προτιμώμενη επιλογή θα επιτύχει τους στόχους της πρωτοβουλίας με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Οι χρήστες (επενδυτές, κοινωνία των πολιτών και άλλοι) υποστηρίζουν σε γενικές γραμμές αυστηρότερες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και διασφάλισης με ευρύτερο πεδίο εφαρμογής, ενώ οι συντάκτες υποστηρίζουν γενικά λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις και πιο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής. Παρά τις διαφορές αυτές, η απαίτηση χρήσης ενωσιακών προτύπων για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών χαίρει ευρείας υποστήριξης, μεταξύ άλλων και από σημαντικό αριθμό συντακτών. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία είναι ταυτόχρονα χρήστες και συντάκτες, τάσσονται περισσότερο υπέρ των αυστηρότερων απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων και διασφάλισης και του ευρύτερου πεδίου εφαρμογής σε σύγκριση με την πλειονότητα των εταιρειών που δεν ανήκουν στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Οι χρήστες θα επωφεληθούν από την καλύτερη πρόσβαση σε συγκρίσιμες, συναφείς και αξιόπιστες μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες από μεγαλύτερο αριθμό εταιρειών. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθούν οι κίνδυνοι των επενδύσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, θα αυξηθούν οι χρηματοοικονομικές ροές προς εταιρείες με θετικό κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο και θα αυξηθεί η λογοδοσία των εταιρειών. Με την προτεινόμενη επιλογή θα διασφαλιστεί η υποβολή αυτών των πληροφοριών από περίπου 49 000 εταιρείες (75 % του κύκλου εργασιών όλων των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης), σε σύγκριση με τις 11 600 εταιρείες που το κάνουν σήμερα (47 % του κύκλου εργασιών όλων των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης). Όλες οι μεγάλες εταιρείες και οι περισσότερες εισηγμένες εταιρείες θα υποχρεούνται να εφαρμόζουν πρότυπα υποβολής μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και να ζητούν τη διασφάλιση των υποβαλλόμενων πληροφοριών. Συγκριτικά, εκτιμάται ότι επί του παρόντος μόνο το 20 % των μεγάλων εταιρειών εφαρμόζει πρότυπα και μόνο το 30 % ζητεί κάποιου είδους διασφάλιση. Η προτεινόμενη επιλογή θα έχει έμμεσες θετικές επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα, στο περιβάλλον και στην κοινωνία, δεδομένου ότι οι αυστηρότερες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων μπορούν να επηρεάσουν θετικά την εταιρική συμπεριφορά. Για παράδειγμα, περίπου το 45 % των εταιρειών που εμπίπτουν επί του παρόντος στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών υιοθέτησε νέες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας για περιβαλλοντικά ζητήματα ή ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων λόγω των υφιστάμενων απαιτήσεων δημοσιοποίησης μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Το συνολικό εκτιμώμενο κόστος της προτιμώμενης επιλογής για τους συντάκτες είναι εφάπαξ κόστος 1 200 εκατ. EUR και ετήσιες επαναλαμβανόμενες δαπάνες ύψους 3 600 εκατ. EUR. Εάν η ΕΕ δεν αναλάβει δράση, το κόστος για τους συντάκτες αναμένεται ούτως ή άλλως να αυξηθεί σημαντικά, λόγω της αύξησης των ασυντόνιστων αιτημάτων πληροφοριών από τους χρήστες, της συνεχιζόμενης έλλειψης συναίνεσης σχετικά με τις πληροφορίες που θα πρέπει να υποβάλλουν οι εταιρείες για να καλύπτουν τις ανάγκες των χρηστών, καθώς και των συνεχιζόμενων δυσκολιών που συναντούν οι συντάκτες για να εξασφαλίσουν τις μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες που χρειάζονται για σκοπούς υποβολής εκθέσεων από προμηθευτές, πελάτες και εταιρείες στις οποίες επενδύουν. Η έλλειψη επαρκώς λεπτομερών στοιχείων καθιστά αδύνατο τον υπολογισμό του κόστους για τους συντάκτες εάν δεν θεσπιστούν νέοι κανόνες. Ωστόσο, εκτιμάται ότι η χρήση προτύπων θα μπορούσε να οδηγήσει σε ετήσια εξοικονόμηση κόστους ύψους 24 200-41 700 EUR ανά εταιρεία (περίπου 280-490 εκατ. EUR ετησίως για τις εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και 1 200-2 000 εκατ. EUR ετησίως για την προτιμώμενη επιλογή), εάν τα πρότυπα εξαλείψουν την ανάγκη για πρόσθετες αιτήσεις παροχής πληροφοριών. Η προτιμώμενη επιλογή δεν έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνία, στο περιβάλλον ή στα θεμελιώδη δικαιώματα.

Πώς θα επηρεαστούν οι μεγάλες, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις;

Οι επηρεαζόμενες επιχειρήσεις θα αντιμετωπίσουν συνολική αύξηση του κόστους (βλ. προηγούμενη ενότητα). Ωστόσο, η προτιμώμενη επιλογή αναμένεται επίσης να βελτιώσει την ανθεκτικότητα των εταιρειών, δεδομένου ότι η καλύτερη υποβολή εκθέσεων αυξάνει την ευαισθητοποίηση των εταιρειών σχετικά με τους κινδύνους για τη βιωσιμότητα και βελτιώνει τη διαχείριση των κινδύνων. Επιπλέον, αναμένεται να επιφέρει πλεονεκτήματα για τις πιο βιώσιμες επιχειρήσεις, δεδομένου ότι θα είναι πιο εύκολο να προσδιοριστούν οι εταιρείες που πρωτοπορούν στον τομέα της βιωσιμότητας. Οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων δεν θα ισχύουν για τις ΜΜΕ, εκτός από τις εισηγμένες ΜΜΕ. Ωστόσο, θα αναπτυχθούν απλουστευμένα πρότυπα υποβολής εκθέσεων για τις ΜΜΕ, οι οποίες θα μπορούν να τα χρησιμοποιούν σε εθελοντική βάση. Τα πρότυπα αυτά αναμένεται να επιτρέψουν στις ΜΜΕ να ανταποκρίνονται στα αιτήματα πληροφοριών που υποβάλλονται από μεγάλους εταιρικούς πελάτες και τράπεζες, ενώ θα διευκολύνουν τη συμβολή τους και τη συμμετοχή τους στη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις;

Το κόστος εφαρμογής εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 35,5 εκατ. EUR, συν 5 εκατ. EUR επιπλέον σε ετήσιες δαπάνες, για την ανάπτυξη ad hoc ψηφιακών διαδικασιών και τη συντήρηση ψηφιακών μητρώων, ως αποτέλεσμα των απαιτήσεων ψηφιακής σήμανσης των μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών στο πλαίσιο της παρούσας πρωτοβουλίας. Τα κράτη μέλη ενδέχεται επίσης να επιβαρυνθούν με ορισμένες πρόσθετες δαπάνες λόγω του προσανατολισμού των προτεραιοτήτων επιβολής προς τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Στο πλαίσιο της προτιμώμενης επιλογής, οι εταιρείες της ΕΕ κινδυνεύουν να επιβαρυνθούν με υψηλότερο κόστος υποβολής εκθέσεων σε σύγκριση με τις εταιρείες εκτός ΕΕ, με αρνητικές επιπτώσεις για την ανταγωνιστικότητά τους σε διεθνές επίπεδο. Ωστόσο, ορισμένες παγκόσμιες εταιρείες είναι πιθανό να αποφασίσουν οικειοθελώς να συμμορφωθούν με τα υποχρεωτικά πρότυπα της ΕΕ, ενώ άλλες δικαιοδοσίες θεσπίζουν ήδη απαιτήσεις ή πρωτοβουλίες πολιτικής στον τομέα της δημοσιοποίησης στοιχείων σχετικά με τη βιωσιμότητα. Επιπλέον, η ανταγωνιστικότητα των εταιρειών της ΕΕ είναι πιθανό να ενισχυθεί μακροπρόθεσμα εάν τα πρότυπα της ΕΕ ενθαρρύνουν την ευθυγράμμιση σε παγκόσμιο επίπεδο και επηρεάσουν πιθανά μελλοντικά παγκόσμια πρότυπα.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Η αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί όταν μπορούν να συγκεντρωθούν επαρκή στοιχεία σχετικά με τις επιπτώσεις της πρωτοβουλίας (δηλαδή δεδομένα τουλάχιστον 3 ετών), λαμβανομένου υπόψη του χρόνου που απαιτείται για την πιθανή μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογή της, καθώς και για τη συλλογή δεδομένων.